

Wyższa Szkoła Humanistyczna
im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Lesznie
Wydział Nauk Społecznych
ul. Królowej Jadwigi 10
64-100 Leszno
Tel. (65) 529-47-77

PLAN I RAMOWY PROGRAM

na kierunku: **PEDAGOGIKA** studia I stopnia

specjalność: PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA (A) I TERAPIA PEDAGOGICZNA (B)

z PRZYGOTOWANIEM PEDAGOGICZNYM (C)

dla studentów II roku studiów

w roku akademickim 2019 / 2020

A. PRAKTYKA ZAWODOWA

I. WYMIAR I CZAS TRWANIA PRAKTYKI REALIZOWANEJ U PRACODAWCY:

Wymiar: 150 godzin;

termin realizacji: III rok studiów, zaliczenie VI semestr

II. ZADANIA OGÓLNE PRAKTYKANTA:

1. Zdobycie wiedzy na temat sposobów i charakteru pracy placówki.

W tym celu student powinien:

- przeanalizować wraz z opiekunem dokumenty stanowiące prawną podstawę działania placówki (ustawy, zarządzenia, rozporządzenia);
- zapoznać się ze statutem placówki;
- zapoznać się z jej strukturą organizacyjną, również (o ile jest to możliwe i wskazane ze względu na cel praktyki) przez branie udziału w pracach komórek organizacyjnych oraz opracowanie schematu organizacyjnego placówki wraz z opisem zadań i uprawnień przypisanych do poszczególnych stanowisk;
- zapoznać się z formami pracy stosowanymi w placówce;
- zapoznać się z dokumentacją opracowywaną w placówce.

2. Zdobywanie, ulepszanie i rozwijanie umiejętności praktycznych poprzez

- opracowywanie planów zajęć;
- obserwację;
- współprowadzenie zajęć, wywiadów, rozmów;

- samodzielne prowadzenie zajęć;
- bezpośredni kontakt z osobami będącymi klientami placówki;
- udział w działaniach podejmowanych przez pracowników na rzecz klientów;
- prowadzenie pod kontrolę opiekuna ze strony placówki standardowej dokumentacji .

INSTYTUCJE, W KTÓRYCH STUDENCI MOGĄ REALIZOWAĆ PRAKTYKI ZAWODOWE WRAZ Z PRZYKŁADOWYMI ZADANIAMI SZCZEGÓŁOWYMI:

1. Kuratorski Zespół Służby Sądowej ds. Rodzinnych i Nieletnich

a) Kuratorski Ośrodek Pracy z Młodzieżą

- zapoznanie się z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi pracę placówki;
- zapoznanie się z regulaminem placówki;
- zapoznanie się z formami pracy w placówce;
- zapoznanie się z dokumentacją dzieci i młodzieży uczęszczającej do ośrodka;
- obserwacja zajęć w placówce;
- asysta przy organizowaniu zajęć dla klientów placówki;
- rozmowy z wychowankami; motywowanie do nauki;
- kontrola zeszytów i pomoc w nauce;
- organizacja czasu „wolnego” dzieci w placówce (gry i zabawy);
- organizacja z wychowankami okolicznościowego spotkania (Dzień Babci, Pierwszy Dzień Wiosny);
- przeprowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;
- asysta w kontakcie pracowników ośrodka z nauczycielami i rodzicami podopiecznego.

b) kurator zawodowy

- zapoznanie się z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi pracę placówki;
- zapoznanie się z organizacją i formami pracy kuratora;
- zapoznanie się z dokumentacją podopiecznych;
- zapoznanie się z zasadami pracy kuratora z podopiecznymi;
- udział w rozprawie sądowej z orzeczeniem dozoru kuratora jako środka oddziaływania;
- zapoznanie się z kwestionariuszem wywiadu środowiskowego oraz zasadami przeprowadzania jego aktualizacji;
- obserwacja działań kuratora w terenie (asysta przy wywiadzie środowiskowym);
- współpraca przy opracowywaniu planu zadań dla podopiecznego;

- sporządzenie projektu wywiadu środowiskowego;
- przeprowadzenie wywiadu środowiskowego.

2. Ośrodek Wspomagania Rodziny / Centrum Interwencji Kryzysowej

- zapoznanie się z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi pracę instytucji;
- zapoznanie się ze strukturą organizacyjną jednostki;
- zapoznanie się z regulaminem i statutem placówki oraz instrukcjami wewnętrznymi;
- zapoznanie się z dokumentacją placówki;
- zapoznanie się z zasadami pracy socjalnej z klientem poprzez rozmowy z pracownikami socjalnymi;
- zapoznanie się z zasadami interwencji kryzysowej;
- zapoznanie się z kwestionariuszem wywiadu środowiskowego oraz zasadami przeprowadzania jego aktualizacji;
- zapoznanie się z procedurami związanymi z zawieraniem kontraktu socjalnego;
- zapoznanie się z procedurą „Niebieskiej Karty”;
- zapoznanie się z procedurami prowadzenia ewidencji komputerowej, program „POMOST”;
- asysta przy przeprowadzaniu wywiadu przez pracownika socjalnego z rodziną z problemem: bezrobocia, bezdomności, uzależnienia, przemocy, choroby, niepełnosprawności, braku opieki;
- współpraca przy opracowaniu planu pomocy dla klienta;
- stworzenie projektu pomocy dla klienta z problemem: bezrobocia, bezdomności, uzależnienia, przemocy, choroby, niepełnosprawności, braku opieki;
- samodzielne przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w domu klienta;
- zapoznanie się z zasadami działania Punktu Konsultacyjnego, dyżur w punkcie.

3. Areszt Śledczy / Zakład Karny

- zapoznanie się z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi pracę instytucji;
- zapoznanie się ze strukturą organizacyjną instytucji, zadaniami danych działów;
- zapoznanie się z potencjalnymi sytuacjami ryzykownymi w tego typu instytucjach;
- poznanie podstawowych metod pracy w placówce;
- zapoznanie się z formami współpracy pracowników placówki z instytucjami „wolnościowymi” np. MOPR, kuratorzy, księża;
- obserwacja cel mieszkalnych i miejsc pracy osób osadzonych;
- zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą osadzonych;

- asysta przy przyjmowaniu nowego osadzonego na oddział; samodzielne przyjęcie osadzonego na oddział;
- obserwacja rozmów wychowawcy z podopiecznymi;
- sporządzenie konspektu rozmowy z osadzonym;
- przeprowadzenie rozmowy z osadzonym w kontekście zmotywowania go do odpowiedniego zachowania, podjęcia pracy, nawiązania kontaktu z rodziną, zaspokojenia bieżących potrzeb;
- zapoznanie się z podstawami diagnostyki penitencjarnej i prognozowania kryminologicznego;
- asysta przy tworzeniu IPO, samodzielne opracowanie projektu IPO;
- współpraca przy tworzeniu okresowej oceny osoby osadzonej;
- asysta przy przygotowaniu wniosków na Komisję Penitencjarną;
- udział w posiedzeniu Komisji Penitencjarnej;
- udział w posiedzeniu Sądu Penitencjarnego;
- udział lub przeprowadzenie w zajęciach kulturalno-oświatowych.

4. Zakład Poprawczy / Schronisko dla Nieletnich / Policyjna Izba Dziecka

- zapoznanie się aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie placówki;
- zapoznanie się z koniecznymi przepisami prawa oświatowego;
- poznanie struktury organizacyjnej placówki;
- poznanie podstawowych dokumentów dotyczących wychowanków;
- pomoc przy gromadzeniu materiałów koniecznych do dokonania analizy indywidualnego przypadku (analiza akt osobowych, przegląd materiałów zgromadzonych przez pedagoga i psychologa);
- zapoznanie się z narzędziami diagnostycznymi;
- udział w posiedzeniu zespołu diagnostyczno-korekcyjnego placówki;
- skonstruowanie dla wybranego wychowanka indywidualnego programu resocjalizacji;
- asysta przy sporządzeniu okresowej opinii psychologiczno-pedagogicznej o nieletnim;
- obserwacja rozmowy psychologa / pedagoga z wychowankiem;
- przygotowanie planu rozmowy z wychowankiem, który został pierwszy raz doprowadzony do zakładu poprawczego, powrócił z przepustki, mają problem ze sprawami urzędowymi, powrócił do zakładu po długotrwałym niepowrocie, mają obniżoną ostatnią miesięczną ocenę z zachowania, naruszyli regulamin zakładu;
- przygotowanie konspektu i organizacja zajęć profilaktycznych dla wychowanków;
- udział w zajęciach kulturalno-oświatowych, socjoterapeutycznych;

- zapoznanie się i umiejętność rozpoznania przejawów tzw. „drugiego życia”.

5. MONAR, Poradnie Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia

- zapoznanie się z podstawowymi aktami prawnymi regulującymi pracę placówki;
- zapoznanie się z organizacją placówki;
- zapoznanie się z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Zaburzeń w zakresie uzależnień i współuzależnienia;
- zapoznanie się z głównymi metodami pracy;
- zapoznanie się z metodami diagnozowania uzależnień;
- obserwacja zajęć indywidualnych i grupowych organizowanych z klientami placówki;
- przygotowanie konspektu zajęć indywidualnych i grupowych;
- przeprowadzenie pod obserwacją opiekuna indywidualnego spotkania z klientem uzależnionym i współuzależnionym;
- przygotowanie projektu diagnozy osoby uzależnionej i współuzależnionej;
- zapoznanie się z zasadami funkcjonowania telefonu zaufania, dyżur przy telefonie.

6. Dom Młodzieży

- zapoznanie się aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie placówki;
- zapoznanie się z regulaminem placówki;
- zapoznanie się ze strukturą organizacyjną placówki;
- zapoznanie się z zadaniami poszczególnych pracowników (wychowawca, nauczyciel, pracownik socjalny);
- zapoznanie się z dokumentacją wychowanków;
- asysta w codziennych czynnościach wychowawców;
- obserwacja posiedzenia zespołu diagnostycznego;
- pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji;
- organizacja zajęć wyrównawczych;
- organizacja czasu wolnego dzieci, również poza terenem placówki;
- zaprojektowanie i wdrożenie w życie cyklu zajęć profilaktycznych dotyczących uzależnień, przemocy, zachowań ryzykownych;
- zapoznanie się i umiejętność rozpoznania przejawów tzw. „drugiego życia”;
- współpraca przy tworzeniu opinii na temat wychowanka dla potrzeb innych instytucji, np. sąd;
- przygotowanie planu rozmowy z wychowankiem;

- asysta przy rozmowie pracownika instytucji z rodzicami wychowanka;
- przygotowanie konspektu i organizacja zajęć profilaktycznych dla wychowanków.

7. Świetlice Socjoterapeutyczne

- zapoznanie aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie placówki;
- zapoznanie się ze strukturą i zadaniami placówki;
- zapoznanie się z etiologią i symptomatyką podstawowych problemów z jakimi borykają się podopieczni placówki;
- zapoznanie się z podstawowymi formami pracy placówki ze szczególnym uwzględnieniem socjoterapii;
- asysta przy układaniu indywidualnego programu oddziaływania dla nowych uczestników zajęć w świetlicy;
- ułożenie indywidualnego programu oddziaływania dla nowego uczestnika zajęć w świetlicy;
- asysta przy rozmowie wychowawcy z podopiecznym;
- przygotowanie konspektu rozmowy z wychowankiem w kwestii absencji w szkole, zachowań agresywnych, relacji w rodzinie, uzależnień;
- obserwacja zajęć socjoterapeutycznych;
- przygotowanie konspektu zajęć socjoterapeutycznych;
- przeprowadzenie zajęć o charakterze socjoterapeutycznym;
- przygotowanie konspektu warsztatów profilaktycznych dla podopiecznych placówki;
- przeprowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu uzależnień;
- pomoc w odrabianiu zadań domowych, organizacja zajęć korekcyjnych i wyrównawczych;
- organizacja okolicznościowych występów podopiecznych świetlicy.

8. Organizacje, stowarzyszenia i fundacje działające na rzecz osób z problemami życiowymi lub znajdujących się w sytuacji kryzysowej

- zapoznanie się z aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie placówki;
- zapoznanie się ze statutem placówki;
- zapoznanie się z głównymi zadaniami placówki i formami jej działania;
- zapoznanie się z instytucjonalnym systemem wsparcia w kwestii głównych problemów podopiecznych;
- zapoznanie się z grupą i analiza programu zajęć;
- przeprowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu uzależnień, przemocy, zachowań ryzykownych;

- pomoc w odrabianiu zadań domowych, organizacja zajęć korekcyjnych i wyrównawczych;
- organizacja okolicznościowych występów podopiecznych;
- asysta przy opracowywaniu indywidualnego planu pomocy;
- samodzielne opracowanie indywidualnego planu pomocy;
- organizacja czasu osobom korzystającym z usług placówki.

9. Pedagog / psycholog / Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

- zapoznanie się z prawnymi podstawami pracy placówki (statut poradni, plan rozwoju placówki, roczny plan pracy poradni);
- zapoznanie się ze strukturą organizacyjną placówki;
- zapoznanie się z najczęstszymi problemami klientów;
- zapoznanie się z procedurą przyjmowania dzieci i młodzieży do poradni;
- zapoznanie się ze specyfiką badań diagnostycznych (diagnoza sprawności umysłowej, diagnoza analizatorów, etc.);
- uczestnictwo w badaniach diagnostycznych (obserwacja badania, omówienie problemu, omówienie wyników badań);
- zapoznanie się z pracą Zespołu Orzekającego;
- obserwacja pracy Zespołu Orzekającego;
- zapoznanie się z opiniami wydawanymi przez poradnię;
- przygotowanie konspektu opinii pod kierownictwem pracownika poradni;
- zapoznanie się z kwestiami dotyczącymi pracy profilaktycznej;
- przeprowadzenie zajęć profilaktycznych z zakresu uzależnień;
- udział w pracy terapeutycznej z dziećmi – podopiecznymi poradni.

10. Miejskie i Powiatowe Komendy Policji

- zapoznanie się z aktami prawnymi regulującymi pracę instytucji oraz procedurami bezpieczeństwa;
- zapoznanie się ze strukturą organizacyjną Komendy;
- zapoznanie się z programami profilaktycznymi realizowanymi przez daną jednostkę;
- analiza danych statystycznych dotyczących występowania negatywnych zjawiska na obszarze objętym oddziaływaniami jednostki;
- obserwacja zajęć realizowanych w ramach programu profilaktycznego;
- przygotowanie konspektu i samodzielne poprowadzenie zajęć profilaktycznych;
- zapoznanie się z procedurą „Niebieskiej Karty”;

- zapoznanie się ze sposobami kontrolowania miejsc sprzedających alkohol, a także działaniami skierowanymi wobec osób łamiących Ustawę o przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- udział w działaniach pomocowych skierowanych do osób bezdomnych i żebrzących na terenie działania danej jednostki, patrol z funkcjonariuszami Policji;
- zapoznanie się z zasadami działania Policyjnego Punktu Pomocy dla Ofiar Przemocy; odbycie dyżuru;
- zapoznanie się z formami współpracy Policji i samorządów lokalnych w sprawie przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmu i przestępczości;
- zapoznanie się z zasadami współpracy Policji z Punktem Interwencji Kryzysowej.

III. DOKUMENTACJA PRAKTYKI

1. Codzienna aktywność w czasie trwania praktyki dokumentowana jest przez studenta w **formie dziennika praktyk**. Znajdują się w nim informacje dotyczące:

- czynności realizowanych w czasie trwania praktyki;
- czasu spędzonego w placówce w danym dniu;
- zadań realizowanych w placówce w danym dniu;
- zdobytych umiejętności;
- własnych spostrzeżeń i wniosków dotyczących pobytu w placówce.

2. Wykonanie **portfolio** – teczki praktyki składającej się w dwóch części:

- **część A** – „**Karta informacyjna instytucji**” zawiera dane dotyczące placówki związane z podstawami prawnymi jej działania, organami nadzorującymi, charakterystyką klientów, zadaniami i metodami pracy (załącznik nr 1),
- **część B** stanowią zgromadzone przez studenta dokumenty będące w obiegu w danej placówce i wykorzystywane do różnych form pracy (wzory dokumentów, narzędzia diagnostyczne, materiały wykonane przez pracowników lub klientów, formularze przyjęcia, regulaminy, karty pracy itp.), a także samodzielnie opracowane przez studenta: konspekty zajęć, rozmów z podopiecznymi / wychowankami placówki, konspekty zajęć profilaktycznych, projekty wywiadów środowiskowych, scenariusze przeprowadzonych zajęć, samodzielnie opracowane przez studenta indywidualne plany pomocy itp.

Dokumenty znajdujące się w teczce portfolio powinny zostać przygotowane w postaci ponumerowanych i opisanych załączników, przedstawionych w formie spisu treści.

IV. ZALICZENIE PRAKTYKI

Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny ze zrealizowanej praktyki zawodowej jest terminowe złożenie kompletu dokumentów, na który składa się:

1. wypełniony i opieczetowany - dziennik praktyk zawierający pozytywną opinię i ocenę wystawioną przez Zakładowego Opiekuna Praktyk w instytucji, placówce;
2. samodzielnie wykonane przez studenta portfolio, zawierające dokumenty dotyczące zrealizowanej praktyki.

B. PRAKTYKA Z ZAKRESU TERAPII PEDAGOGICZNEJ

I. UWAGI OGÓLNE

Organizację i przebieg praktyk studenckich reguluje *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela*.

II. WYMIAR I CZAS TRWANIA PRAKTYKI

Wymiar: **60 godzin**, w tym minimum 20% zajęć samodzielnie prowadzonych przez studenta.

Termin realizacji: **II rok studiów (po III semestrze studiów), zaliczenie IV semestr**

III. MIEJSCA ODBYWANIA PRAKTYK

Praktyka może być odbywana w przedszkolach lub szkołach i poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych placówkach oświatowych, w których prowadzone są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Każdy student powinien zaliczyć część godzin w poradni psychologiczno-pedagogicznej i część w placówce oświatowej np. szkole, przedszkolu.

IV. DOKUMENTACJA PRAKTYKI

1. Codzienna aktywność w czasie trwania praktyki dokumentowana jest przez studenta w formie **dziennika praktyk**. Znajdują się w nim informacje dotyczące:

- czynności, jakie będą realizowane w czasie trwania praktyki;
- czasu spędzonego w placówce w danym dniu;
- zadań realizowanych w placówce w danym dniu;
- zdobytych umiejętności;
- własnych spostrzeżeń dotyczących pobytu w placówce.

Uwaga! Wpisy w dzienniku praktyk wymagają potwierdzenia opiekuna praktyk w instytucji przez opieczetowanie.

2. Teczka **portfolio** obejmująca :

- scenariusze przeprowadzonych przez studenta zajęć wraz z krótką analizą zawierającą spostrzeżenia po przeprowadzonych zajęciach (z przykładowymi pomocami dydaktycznymi, wytworami pracy dziecka);
- dokumentacja przeprowadzonej diagnozy dziecka
- sprawozdania z obserwacji poszczególnych zajęć;
- sprawozdania z odbytych spotkań;
- dokumentacja fotograficzna z praktyki (nie jest konieczna);
- inne materiały wg uznania studenta.

3. Opinia i ocena praktyki sporządzona według zamieszczonego wzoru.

V. ZALICZENIE PRAKTYKI

Warunki uzyskania pozytywnej oceny praktyki:

- otrzymanie pozytywnej opinii i oceny ze strony Zakładowego Opiekuna Praktyk w placówce oświatowej;
- wykonanie portfolio;
- otrzymanie pozytywnej oceny ze strony Merytorycznego Opiekuna Praktyk na podstawie oceny wystawionej przez Zakładowego Opiekuna Praktyk z instytucji oraz oceny z wykonanego portfolio.

VI. ZADANIA SZCZEGÓŁOWE DLA STUDENTA

1. Zadania związane z funkcjonowaniem szkoły:

* Spotkanie z dyrektorem szkoły i zebranie informacji na temat:

- a) szkoły jako instytucji:
 - zadania szkoły podstawowej lub gimnazjum, organizacja i plan pracy,
 - analiza programów nauczania,
 - zasady pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - problematyka Rad Pedagogicznych.
- b) uczniów szkoły:
 - kwalifikowanie uczniów do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych,
 - problemy związane z wypełnianiem obowiązku szkolnego,
 - problemy wychowawcze pojawiające się w szkole,
 - współpraca szkoły z domem rodzinnym.
- c) nauczycieli:

- kwalifikacje i kompetencje nauczycieli prowadzących zajęcia specjalistyczne,
- możliwości awansu i doskonalenia zawodowego,
- ocena pracy nauczyciela.

* Spotkanie z pedagogiem szkolnym, psychologiem i zebranie informacji na temat:

- specyfiki ich pracy,
- spotykanych problemów i sposobów ich rozwiązywania,
- diagnoza dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- planowanie i organizacja pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- innowacji metodycznych realizowanych na terenie szkoły.

* Spotkanie z wychowawcą klasy i zebranie informacji na temat:

- zakresu zadań i obowiązków wychowawcy,
- najczęściej pojawiających się problemów wychowawczych i sposobu ich rozwiązywania,
- sposobu klasyfikowania i promowania uczniów,
- zapoznanie się z najczęściej pojawiającymi się problemami dydaktycznymi w szkole,
- zapoznanie się z metodami wykorzystywanymi przez nauczyciela do pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- poznanie sposobu oceniania uczniów,
- zapoznanie się z opinią nauczycieli dotyczącą: treści programowych z poszczególnych przedmiotów, podręczników wykorzystywanych w szkole.

Zadania związane z dydaktyką w szkole:

- obserwacja zajęć w klasach 1-3 szkoły podstawowej, zajęć przedmiotowych pod kątem dostosowania materiału i metod do możliwości i potrzeb dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- obserwacja zajęć korekcyjno- kompensacyjnych,
- przeprowadzenie diagnozy dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- przeprowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

* W miarę możliwości czynny udział studentów w życiu szkoły:

- udział w Radach Pedagogicznych, Zespołach Wychowawczych lub Przedmiotowych,
- pomoc nauczycielowi w trakcie prowadzenia zajęć.

Zadanie dla studenta	Godziny przeznaczone na realizację
Spotkanie z dyrektorem szkoły	2 godz.
Spotkanie z pedagogiem szkolnym	2 godz.
Spotkanie z psychologiem szkolnym	1 godz.
Spotkanie z wychowawcą klasy	2 godz.
Obserwacja zajęć w klasach 1-3 szkoły podstawowej	5 godz.
Obserwacja zajęć przedmiotowych	5 godz.
Obserwacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	5 godz.
Przeprowadzenie diagnozy ucznia	3 godz.
Przeprowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	12 godz. (minimum)
Razem:	37 godzin

Rozkład czasu godzinowego na poszczególne zagadnienia jest przypadkowy, za wyjątkiem liczby godzin przeznaczonych na przeprowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Uwaga! Studenci, którzy zamiast w szkole realizują praktykę w przedszkolu lub innej placówce oświatowej, w których prowadzone są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, wykonują zadania analogicznie jak w szkole.

2. Zadania związane z funkcjonowaniem poradni psychologiczno-pedagogicznej:

* spotkanie z dyrektorem poradni psychologiczno-pedagogicznej i zebranie informacji na temat:

a) poradni psychologiczno-pedagogicznej jako instytucji:

- zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej, organizacja i plan pracy,
- proces diagnozowania dziecka,
- zasady pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- zagadnienia prawne,

b) nauczyciele:

- kwalifikacje i kompetencje nauczycieli prowadzących zajęcia specjalistyczne,
- możliwości awansu i doskonalenia zawodowego.

* spotkanie z pedagogiem, psychologiem i zebranie informacji na temat:

- specyfiki ich pracy,
- spotykanych problemów i sposobów ich rozwiązywania,

- diagnoza dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- planowanie i organizacja pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- innowacji metodycznych realizowanych na terenie poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Zadania związane z dydaktyką w poradni psychologiczno-pedagogicznej:

- obserwacja przebiegu diagnozy dziecka,
- obserwacja zajęć korekcyjno- kompensacyjnych,
- przeprowadzenie diagnozy pedagogicznej dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- przeprowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Zadanie dla studenta	Godziny przeznaczone na realizację
Spotkanie z dyrektorem poradni psychologiczno-pedagogicznej.	2 godz.
Spotkanie z pedagogiem	2 godz.
Spotkanie z psychologiem	2 godz.
Obserwacja przebiegu diagnozy dziecka	4 godz.
Obserwacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	5 godz.
Przeprowadzenie diagnozy ucznia	3 godz.
Przeprowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	5 godz. (minimum)
Razem:	23 godziny

Rozkład czasu godzinowego na poszczególne zagadnienia jest przypadkowy, za wyjątkiem liczby godzin przeznaczonych na przeprowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

Załącznik nr 1

Część A.

Karta informacyjna instytucji

Nr	Nazwa instytucji		Uwagi
1.	Adres instytucji		
2.	Ministerstwo sprawujące nadzór nad instytucją		
3.	Podstawy prawne funkcjonowania instytucji (należy wpisać akty prawne, w oparciu o które działa placówka)		
4.	Klienci instytucji i charakterystyka ich problemów		
5.	Cele i zadania placówki		
6.	Metody pracy instytucji		
7.	Instytucje, z którymi współpracuje placówka		

Część B. stanowią zgromadzone przez studenta dokumenty, których przykłady zostały wymienione wyżej. Zgromadzone materiały powinny być opisane i ułożone w logicznym porządku i opatrzone spisem treści.

C. PRAKTYKA W RAMACH PRZYGOTOWANIA PEDAGOGICZNEGO

I. MIEJSCA REALIZACJI PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

Praktyki pedagogiczne student realizuje w jednej z poniższych placówek, mając na uwadze studiowaną przez siebie specjalność:

- szkoły działające przy placówkach resocjalizacyjnych i wychowawczo-opiekuńczych (np. szkoły przy zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, domu dziecka) lub szkoły podstawowe, gimnazja, ponadgimnazjalne;
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania;

II. WYMIAR I CZAS TRWANIA PRAKTYKI

Łączna liczba godzin praktyki min. 150

Praktyka obejmuje 150 godzin, z czego 30 godzin dotyczy modułu psychologiczno-pedagogicznego, a 120 godzin-modułu dydaktycznego.

Realizacja: II rok studiów

Zaliczenie: VI semestr,

III. ZADANIA OGÓLNE PRAKTYKANTA

ZADANIA STUDENTA w trakcie realizowania modułu psychologiczno-pedagogicznego:

1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych;

2) obserwowanie:

- zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
- aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

- interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku),
- procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
- czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
- dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
- działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie,
- najczęściej występujących problemów podopiecznych poradni,
- specyfiki badań diagnostycznych, a w tym zapoznanie z podstawowymi narzędziami diagnostycznymi (diagnoza sprawności umysłowej, diagnoza analizatorów, etc.);

3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
- podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
- prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
- podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

4) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:

- diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
- poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,

- samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
- sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,
- organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
- podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki.

ZADANIA STUDENTA podczas realizacji modułu dydaktycznego

(MODUŁ DYDAKTYCZNY MUSI BYĆ ZGODNY ZE STUDIOWANĄ SPECJALNOŚCIĄ):

1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

Zapoznanie się prawnymi podstawami pracy placówki, szkoły np. statut poradni, plan rozwoju placówki, roczny plan pracy, struktura organizacyjna placówki. Zapoznanie się z dokumentacją np. pedagoga poradni, szkoły, placówki (dziennik pracy pedagoga i sposób jego prowadzenia, zakres obowiązków pedagoga).

Zapoznanie się z organizacją szkoły i plany pracy. Analiza programów nauczania. Zapoznanie się z kwalifikacjami i kompetencjami wymaganymi od nauczycieli szkolnych. Możliwości awansu i doskonalenia zawodowego. Ocena pracy nauczyciela.

2) obserwowanie:

- czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
- toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji (zajęć),
- procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
- sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- sposobu oceniania uczniów,
- sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
- dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
- funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
- organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).

3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
- organizowaniu pracy w grupach,
- przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,

- wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
- kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
- podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- organizowaniu przestrzeni klasy,
- podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
- organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
- animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
- dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
- podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,

- podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami.

IV. DOKUMENTACJA PRAKTYKI

1. Codzienne aktywność w czasie trwania praktyki dokumentowana jest przez studenta w **formie dziennika praktyk**. Znajdują się w nim informacje dotyczące:

- czynności, jakie będą realizowane w czasie trwania praktyki;
- czasu spędzonego w placówce w danym dniu;
- zadań realizowanych w placówce w danym dniu;
- zdobytych umiejętności;
- własnych spostrzeżeń dotyczących pobytu w placówce.

Uwaga! Wpisy w dzienniczku praktyk wymagają potwierdzenia opiekuna praktyk przez opieczutowanie.

2. **Wykonanie teczki – PORTFOLIO**, gdzie znajdują się dokumenty odnoszące się do funkcjonowania placówki np. wzory dokumentów, narzędzia diagnostyczne, rysunki wykonane przez podopiecznych, arkusze hospitacyjne.

3. Opinia i ocena praktyki sporządzona według zamieszczonego wzoru.

V. ZALICZENIE PRAKTYKI

Warunki uzyskania pozytywnej oceny praktyki:

- otrzymanie pozytywnej opinii i oceny ze strony Zakładowego Opiekuna Praktyk w placówce oświatowej;
- wykonanie portfolio;
- otrzymanie pozytywnej oceny ze strony Merytorycznego Opiekuna Praktyk na uczelni na podstawie oceny wystawionej przez Zakładowego Opiekuna Praktyk z instytucji oraz oceny z wykonanego portfolio.